PREDMETNI IZPITNI KATALOG
ZA DRUGI PREDMET POKLICNE MATURE

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

za naziv srednje strokovne izobrazbe

VZGOJITELJ/VZGOJITELJICA PREDŠOLSKIH OTROK

Predmetni izpitni katalog je določil Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje na 164. seji 22. decembra 2017 in se uporablja od spomladanskega izpitnega roka 2020, dokler ni določen novi.

Po Predmetnem izpitnem katalogu opravljajo poklicno maturo kandidati, ki so izpolnili obveznosti za pristop k opravljanju poklicne mature po naslednjih programih:

Ime programa	Sprejetje programa
Predšolska vzgoja, SSI	Ur. l. RS, št. 53/2008
Predšolska vzgoja, PT	Ur. l. RS, št. 30/2009

VSEBINA

1 UVOD

2 IZPITNI CILJI

3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

3.1 Zgradba izpita

3.1.1 Pisni izpit

3.1.2 Ustni izpit

3.2 Oblike in načini ocenjevanja

4 ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI

5 TIPI NALOG, PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ IN PRIMERI OCENJEVANJA

5.1 Pisni izpit

5.1.1 1. del

5.1.2 2. del

5.2 Ustni izpit

6 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

1 UVOD

Predmetni izpitni katalog Vzgoja predšolskega otroka je podlaga za izpit iz drugega predmeta poklicne mature. Namenjen je kandidatom, ki izpolnjujejo pogoje za pristop k poklicni maturi po izobraževalnem programu Predšolska vzgoja srednjega strokovnega izobraževanja (SSI) ali poklicnega tečaja (PT).

Predmetni izpitni katalog vsebuje izpitne cilje ter znanja in kompetence, ki jih kandidati dokazujejo na izpitu. Izpit obsega ustni in pisni izpit. Prikazani so tipični primeri vprašanj oziroma nalog, ki so sestavni del izpita.
.

2 IZPITNI CILJI

Kandidat izkaže doseganje naslednjih ciljev ter splošnih in poklicnih kompetenc:

- poznavanje razvoja predšolskega otroka, motoričnih in duševnih procesov ter spodbujanja otrokovega celostnega razvoja na različne načine;
- zmožnost uporabe sodobnih pedagoških metod in oblik dela z otroki;
- poznavanje organizacije vrtca in kurikuluma ter sodelovanja pri načrtovanju, pripravi in izvajanju dejavnosti kurikuluma v vrtcu;
- vzpostavitev in vzdrževanje ustreznih odnosov, sporazumevanje in vodenje otroka in skupine otrok;
- zagotavljanje podpore pri osebnem razvoju otrokom s posebnimi potrebami;
- varovanje zdravja in okolja, zagotavljanje vzdrževanja prostorov, opreme in delovnih sredstev ter varovanje otroka pred zlorabami;
- učinkovito sporazumevanje s starši in sodelavci;
- načrtovanje, priprava, izvedba in evalviranje lastnega dela.

3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

3.1 Zgradba izpita

Izpit je sestavljen iz pisnega in ustnega izpita.

3.1.1 Pisni izpit

Pisni izpit sestavlja izpitna pola s prvim in drugim delom. Prvi del sestavljajo naloge izbirnega tipa, dopolnjevanja in kratkih odgovorov, drugi del zajema reševanje strukturiranih nalog.

Shema zgradbe pisnega izpita

Izpitna pola	Skupno število točk v izpitni poli	Čas reševanja (v minutah)	Dovoljeni pripomočki
1. del	30		nalivno pero ali kemični svinčnik
2. del	40		
SKUPAJ	**70**	**100**	

3.1.2 Ustni izpit

Kandidat ustno odgovarja na vprašanja z izpitnega listka, ki ga izvleče iz danega kompleta listkov. Na vsakem listku so tri vprašanja, vrednotena z določenim številom točk. Kandidat lahko doseže do 30 točk.

Šolam priporočamo, da se na vsakem listku za ustni izpit zapišejo: 1 situacija iz stroke ali vsakdanjega življenja v vrtcu in 3 vprašanja, ki izhajajo iz te situacije oziroma se nanjo smiselno navezujejo. Vprašanja vključujejo znanja, spretnosti in veščine iz različnih strokovnih modulov, ki so sestavni del drugega predmeta (Vzgoja predšolskega otroka).

3.2 Oblike in načini ocenjevanja

Pri pisnem izpitu, ki traja 100 minut, kandidat lahko doseže največ 70 točk, pri ustnem izpitu pa največ 30 točk.

4 ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI

Ocenjujejo se splošne in poklicne kompetence, ki jih kandidati pridobijo pri obveznih strokovnih modulih izobraževalnega programa.

Predšolska vzgoja (SSI):	Predšolska vzgoja (PT):
• Pedagogika in pedagoški pristopi v predšolskem obdobju • Razvoj in učenje predšolskega otroka • Kurikulum oddelka v vrtcu • Varno in zdravo okolje	• Predšolska pedagogika • Razvojna psihologija • Kurikulum oddelka v vrtcu • Varnost in zdravje v vrtcu

Na pisnem in ustnem izpitu se preverjajo naslednje kompetence in znanja:

POKLICNE KOMPETENCE	ZNANJA, SPRETNOSTI, VEŠČINE
• zmožnost prepoznavanja in razumevanja problemske situacije; • usposobljenost za strokovno ravnanje v avtentičnih situacijah pri vzgojnem delu; • zmožnost povezovanja in uporabe znanja različnih strokovnih področij; • zmožnost razpravljanja o problemu ter argumentiranega zagovarjanja in utemeljevanja svojih predlogov in rešitev; • zmožnost pojasniti svoj odnos in osebno stališče do obravnavanega problema; • zmožnost kultiviranega dialoga;	**Kandidat pozna:** • osnovne naloge in cilje predšolske vzgoje, osnovne pedagoške pojme in vzgojni proces, sodobne pedagoške koncepte v vrtcih, kurikulum v vrtcu in njegova načela, metode in oblike vzgojnega dela, značilnosti vedenja predšolskih otrok, pomembne za vzgojo; • značilnosti otrokovega razvoja v predšolskem obdobju (prenatalni razvoj, telesni in motorični razvoj, spoznavni, čustveni, socialni in govorni razvoj) ter pomen zorenja in učenja v razvoju; • individualne razlike in posebnosti v razvoju in učenju otrok s posebnimi potrebami ter njihove pravice; • dnevno rutino v vrtcu, naloge zaposlenih v vrtcu, strukture oddelkov, obvezno dokumentacijo dela v oddelku vrtca, oblike pisnega načrtovanja vzgojno-izobraževalnega dela v oddelku; • otrokove osnovne potrebe in ustrezne načine zadovoljevanja teh

	potreb, osnovne pogoje za dobro psihofizično počutje otroka, primerno in zdravo prehrano predšolskih otrok ter pogoje za počitek; • higienske in varnostne ukrepe v vrtcu, znake, ki kažejo, da je otrok zbolel, ustrezne načine ukrepanja ob pojavu bolezni, nesreč, poškodb in preprečevanju okužb ter znake zlorabe otrok.
• izvajanje aktivnosti za spodbujanje razvoja zaznavnih procesov in pozornosti ter aktivnosti za spodbujanje spoznavnega, govornega in motoričnega razvoja v okviru dejavnosti v vrtcu; • uporaba didaktičnih vzgojnih metod in oblik, upoštevanje vzgojnih načel, njihova izbira glede na cilje in vsebino dejavnosti; • razumevanje pomena vsebinske usklajenosti med cilji, dejavnostmi in didaktičnimi pristopi; • spremljanje odnosov v skupini s pomočjo igre, ustrezno odzivanje na zaželeno oz. nezaželeno vedenje otroka, razumevanje vloge in pomena modelnega učenja v skupini ter uporaba različnih tehnik vodenja otroka in skupine, omogočanje, da se otrok vključuje v skupino drugih otrok in sodeluje z njimi; • razlaga razvojnega okvira različnih otrokovih težav v vrtcu ter vloge temperamenta v otrokovem čustvenem in socialnem prilagajanju, predlog načinov ravnanja vzgojitelja v takih situacijah, ugotavljanje, katere značilnosti otrokovega vedenja otežujejo vzgojno delo in katere ga podpirajo; • spodbujanje podpore staršev pri vključevanju otroka v vrtec, zagotavljanje pomoči pri zmanjševanju separacijske anksioznosti in posledic neustrezne priprave otroka na vrtec; • uporaba ustreznih metod sodelovanja s	**Kandidat ima znanja na ravni analize, sinteze, vrednotenja:** • primerja socializacijo v vrtcu in v družini; • ovrednoti vlogo vzgojitelja in staršev v tem procesu ter pomen medsebojnega povezovanja in sodelovanja; • primerja učinkovitost vzgojnih metod in oblik v posameznih situacijah, kritično oceni lastne postopke ter načrtuje odpravljanje napak in izboljšave; • analizira vedenje otrok pri dejavnostih, ki jih izvaja, in ga vrednoti po različnih kriterijih: socialna vključenost, sodelovanje, individualne značilnosti in razlike, interesi, zmožnosti na različnih področjih, ustvarjalnost – izsledke uporabi pri načrtovanju; • načrtuje in organizira situacije, v katerih otrok krepi občutek lastne vrednosti ter oblikuje pozitivno samopodobo v skladu z načelom enakih možnosti in upoštevanja različnosti, omogoča enakovredno vključevanje v dejavnosti; • upošteva različno kulturno in jezikovno poreklo otrok ter jim daje možnost izbire; • presodi otrokov govorni razvoj na podlagi poznavanja razvojnih značilnosti in zakonitosti govornega razvoja, primerja vplive, ki ta razvoj pospešujejo ali zavirajo, ter

starši; • izdelava dnevne skice vzgojno-izobraževalnega dela in sodelovanje pri oblikovanju vsebinske priprave za daljše časovno obdobje ter upoštevanje starostnega obdobja in individualnih značilnosti otrok ter načel kurikuluma; • priprava zunanjih in notranjih prostorov za varno bivanje otrok v vrtcu, izbira primernih in varnih igrač ter pripomočkov glede na starost otrok, nadzor, vzdrževanje in shranjevanje opreme in delovnih pripomočkov; • zagotavljanje varnosti otrok na sprehodih, izletih in v prometu, izvajanje ustreznih ukrepov v primeru nesreč in poškodb otroka in odraslega; • organizacija počitka in hranjenja otrok, zagotavljanje telesne higiene otroka in izvajanje nege glede na otrokove razvojne potrebe in zmožnosti ob upoštevanju načel kurikuluma.	vlogo odraslih v tem procesu in načrtuje aktivnosti za spodbujanje govora v okviru dejavnosti, uporablja pravilen govorni vzorec v interakciji z otrokom; • razlikuje med hranjenjem malčka in hranjenjem starejšega predšolskega otroka, izbere ustrezno sestavo prehrane, izdela navodila za vse postopke, ki jih izvaja vzgojiteljica, ter jih predstavi; • načrtuje primer počitka malčka in počitka starejšega predšolskega otroka, izdela navodila za postopke vzgojiteljice, jih predstavi in utemelji; • presodi pomen primerne delovne obutve in obleke strokovnih delavcev za varno delo v vrtcu ter kritično oceni lastno osebno urejenost v delovni situaciji.

5 TIPI NALOG, PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ IN PRIMERI OCENJEVANJA

5.1 Pisni izpit

5.1.1 1. del

Primera izpitnih vprašanj izbirnega tipa:

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Kako poskrbimo za preprečevanje okužb (infekcij) v vrtcu?
   A V vrtec prihajajo zdravi otroci in zdravi odrasli.
   B V vrtec prihajajo zdravi otroci, lahko pa bolni odrasli.
   C V vrtec prihajajo bolni otroci in zdravi odrasli.
   D V vrtec prihajajo bolni otroci, ki jih potem vzgojiteljice ustrezno oskrbijo.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	**1**	A	

Preberite spodnje trditve in pri vsaki obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če je napačna.

2.	Restitucija je poravnava oz. nadomestitev škode in vzpostavitev prvotnega stanja.	DA	NE
	Novorojenčki se na zunanje dražljaje v prvih mesecih življenja odzivajo s številnimi naučenimi refleksi.	DA	NE
	Cepljenje proti klopnemu meningitisu je v Sloveniji neobvezno.	DA	NE
	Socialni nasmeh otroka se pojavi takoj po rojstvu.	DA	NE
	Krajši program sočasno izvajata vzgojiteljica in pomočnica vzgojiteljice.	DA	NE
	Vzgoja je v predšolskem obdobju pomemben proces za razvoj otroka.	DA	NE
	Skupina, v katero so vključeni otroci od 2. do 4. leta, je heterogena skupina.	DA	NE

(7 točk)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	DA	
	1	NE	
	1	DA	
	1	NE	
	1	NE	
	1	DA	
	1	NE	
Skupaj	**7**		

Primer izpitnega vprašanja tipa dopolnjevanja:

Naslednje povedi dopolnite tako, da na črto napišete ustrezno besedo oziroma besedno zvezo.

3. Didaktika je _____, ki proučuje zakonitosti izobraževanja in _____.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	**1**	veda/znanost/znanstvena veda/znanstvena disciplina pouka oziroma poučevanja	Za dve pravilni rešitvi 1 točka. Rešitev 'vzgoja' in 'učenje' NE upoštevamo.

Primer izpitnega vprašanja tipa kratkih odgovorov:

Kratke odgovore zapišite na črte.

4. Navedite glavni vzrok za pojav glasovnega krčenja (kontrakcije) v govornem razvoju.

_____
_____
_____

(1 točka)

Naloga	**Točke**	Rešitev	Dodatna navodila
4	**1**	Odzivanje/neodzivanje staršev in okolice na glasove (čustveni šoki, doživetje strahu, slabe izkušnje).	

5.1.2 2. del

Splošni navodili
Ob navedbi pravilne rešitve zanemarimo morebitno nepravilno.
Če kandidat pri nalogi iz določenega modula odgovarja s pojmi in izrazi drugega modula, rešitev ocenimo kot pravilno, če odgovor vsebinsko ustreza.

Primeri izpitnih vprašanj v obliki strukturiranih nalog:

1. naloga

Janja in Tone sta zelo ambiciozna starša. Za svojega dvoletnika zbirata ponudbe tečajev angleščine in španščine, saj si želita, da se njun sin čim prej začne učiti tujih jezikov.
1.1. Poimenujte razvojno značilnost vedenja otroka, na katero računata starša.

(1 točka)

1.2. Predstavite dve njeni posebnosti (značilnosti).

(2 točki)

1.3. Poimenujte še štiri razvojne značilnosti vedenja predšolskega otroka.

(2 točki)

1.4. Zapišite primer, kako lahko vrtec omogoča otrokom učenje tujih jezikov.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	ena od: gnetljivost elastičnost prožnost plastičnost fleksibilnost	
1.2	2	dve od: Otrok je izredno duševno gnetljiv zaradi prožnosti živčnega sistema. Gnetljivost se kaže v hitrem, bujnem razvoju mnogih sposobnosti otroka,	

		dojemljivosti za učenje, kulturne vplive … Gnetljivost se z leti zmanjšuje. Spontano učenje …	
1.3	2	štiri od: biološki primanjkljaj/deficit (potreba po hrani, varnosti, uveljavljanju) sugestibilnost/vodljivost egocentričnost (trma) čustvenost čutnost duševna ranljivost motiviranost in radovednost	Za štiri značilnosti 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
1.4	1	ena od: Vrtec lahko staršem in otrokom ponudi učenje tujih jezikov kot dopolnilno/dodatno dejavnost v popoldanskem času. Vzgojitelj vključuje učenje elementov tujega jezika v sklop dnevne rutine in vodenih/načrtovanih dejavnosti …	
Skupaj	**6**		

2. naloga

V oddelku drugega starostnega obdobja, otroci so stari 4–6 let, bodo imeli zajtrk.
2.1. Kako naj poteka priprava na zajtrk? Navedite štiri elemente.

(2 točki)

2.2. Kakšna je vloga vzgojiteljice pri poteku zajtrka? Navedite štiri elemente.

(2 točki)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	štiri od: dovolj časa za prehod od dejavnosti k umivanju rok prijetno vzdušje omogočanje in spodbujanje samostojnosti in sodelovanja (pri pripravi miz, delitvi hrane) umiritev (glasba, peta pesem, pravljica …) umivanje rok delitev hrane določitev dežurnih …	Za navedbo štirih elementov 2 točki, za navedbo treh 1 točka.
2.2	2	štiri od: upošteva možnost izbire (upoštevanje različnosti glede količine in vrste hrane) omogoča dovolj časa in poskrbi za prijetno	Za navedbo štirih elementov 2 točki, za navedbo treh 1 točka.

		vzdušje navaja na primerno vedenje pri mizi (raba pribora, tiho pogovarjanje, vljudnostni izrazi) omogoča in spodbuja samostojnost in sodelovanje pri pospravljanju miz po zajtrku … navaja otroke na samostojnost pri hranjenju in na pokušanje hrane, ki je mogoče otroku neznana je dober zgled pri rabi vljudnostnih izrazov, ne govori s polnimi usti …	
Skupaj	**4**		

3. naloga

Otroci poleti preživijo veliko časa na prostem.
3.1. Predstavite dve prednosti sončenja za otroke.

(1 točka)

3.2. V katerem času dneva otrok neposredno/direktno ne izpostavljamo soncu?

(1 točka)

3.3. Kako zaščitimo otroke pred delovanjem UV-žarkov? Navedite tri zaščite.

(2 točki)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	dve od: preprečuje nastanek rahitisa/sinteza vitamina D/trdnost kosti ugodno vpliva na počutje/razpoloženje tvorba melanina/pigmentacija …	Za dve rešitvi 1 točka.
3.2	1	Otrok ne izpostavljamo soncu v času, ko najmočneje pripeka (običajno od 10. do 17. ure/od 11. do 16. ure).	Rešitve »okrog 12. ure« NE upoštevamo.
3.3	2	tri od: Kožo zaščitimo z zaščitno kremo ali oljem ali tanko plastjo oblačila. Glavo zaščitimo s platnenim klobučkom ali drugim ustreznim pokrivalom. Terase v vrtcu naj bodo pokrite z zaščitno streho, prav tako drugi večji zunanji objekti, namenjeni igri otrok. Dejavnosti izvajamo v senčnem delu. V vročem vremenu moramo poskrbeti, da bo otrok dovolj pil in počival.	Za navedbo treh različnih zaščit 2 točki, za navedbo dveh 1 točka.
Skupaj	**4**		

5.2 Ustni izpit

Primer izpitnega listka za ustni izpit:

Preberite spodnji zapis in razmislite o nalogi. Izpraševalcu predstavite problematiko, kot to zahtevajo vprašanja.

Živa je stara 5 let in se s prijateljicami iz vrtca igra na zunanjem igrišču vrtca. Živa brcne žogo, ki prileti Anji v glavo in jo močno udari. Anji se na čelu pojavi oteklina.

1. Kako naj vzgojiteljica strokovno ustrezno ravna v takem primeru?

10 točk

2. Katera značilnost mišljenja Živi onemogoča, da bi razumela, da je pri igri treba upoštevati tudi druge otroke? Odgovor utemeljite.

10 točk

3. Izberite in opišite ustrezno vzgojno metodo, ki bi jo v tej situaciji uporabila vzgojiteljica.

10 točk

Primer rešitve za izpitni listek:

V nadaljevanju je naveden en primer rešitve, možni pa so tudi drugi odgovori po presoji spraševalca.

1. Vzgojiteljica najprej poskrbi za Anjo, jo potolaži, na oteklino ji da hladen obkladek, z vprašanji preveri počutje (bolečine, vrtoglavica, slabost …), v nadaljevanju spremlja Anjino počutje. O dogodku napiše zapisnik. Ob prihodu njenih staršev jih obvesti o dogodku.

   Vzgojiteljica pristopi do Žive in jo po potrebi potolaži. Povpraša jo o njenem počutju in dogodku, pri tem se izogne vprašanju, zakaj je brcnila žogo Anji v glavo. Živi dopusti, da sama pojasni dogodek. Ob tem je ne prekinja in ne dopolnjuje njene pripovedi. Iz Živinega pripovedovanja skuša ugotoviti, ali je brcnila žogo namerno ali nenamerno. Glede na to ustrezno ravna: Če je bilo dejanje namerno, da Živi vedeti, da zaradi tega ona ni slaba oseba, neustrezno je le njeno dejanje. Ob tem jo spodbudimo, da razmisli o tem, kako bo rešila nastalo situacijo. Vzgojiteljica vključi v ta pogovor tudi Anjo. Če je bilo dejanje nenamerno, vzgojiteljica Živo spodbudi k večji pozornosti pri brcanju žoge.

2. Možne rešitve: egocentrizem, centrizem …

   Egocentričnost – ta značilnost mišljenja Živi onemogoča, da bi zavzela zorni kot drugega otroka in razumela želje, potrebe drugega otroka. Zato tudi ni mogla predvideti poškodbe in ni bila pazljiva pri brcu žoge.

Centrizem – pomeni, da otrok svojo pozornost usmeri le na en vidik problema, se pravi, da je bila Živa pozorna le na to, kako bo brcnila. Njen nivo razvoja ne omogoča, da bi v svoj načrt vključila še druge vidike (npr. posledice dejanja).

3. Možne rešitve: spodbujanje, grajanje …

Spodbujanje:
- *otrokove samostojnosti* – samostojnosti v odločanju: otrokom je treba omogočiti soodločanje in dogovarjanje. Otroka učimo, da zmore in zna sam reševati probleme ter da so napake popravljive;
- *zaželenega vedenja* – otrok se uči sprejemati odgovornost za svoja dejanja, ko mu povemo, kaj se nam zdi v redu, dobro in prav. Damo jim priložnost, da o svojem vedenju in ravnanju sami razmislijo. Spodbujamo jih, da tudi napako popravijo sam.

Graja: se v vsakdanjem življenju nanaša na grajanje otrokovega neprimernega vedenja, npr. to, kar počneš, ni prav. Pazimo, da ne grajamo otrokove osebnosti.

Kriteriji ocenjevanja

Pri vsakem vprašanju kandidat lahko dobi od 0 do 10 točk v skladu s priloženim splošnim točkovnikom za točkovanje ustnega izpita.

0 točk:
Kandidat ne odgovarja.
Kandidat zmedeno poskuša odgovoriti, podatki so napačni.

1 točka:
Kandidat s pomočjo dodatnih vprašanj navede nekaj pravilnih bistvenih podatkov o obravnavanem pojmu/pojavu.

2 točki:
Delno razloži problematiko obravnavane situacije; dodatna vprašanja kandidatu ne pomagajo pri razlagi.

3 točke:
Kandidat s pomočjo učiteljevih dodatnih vprašanj delno razloži/analizira konkretno situacijo. Razlaga in analiza sta splošni, brez natančne in pravilne uporabe terminologije.

4 točke:
Kandidat samostojno opredeli obravnavani pojem (povzemanje z lastnimi besedami) z vsaj enega vidika ter s pomočjo učiteljevih dodatnih vprašanj razloži in analizira izbrano situacijo.

5 točk:
Predstavitev obravnavanega pojma/pojava je natančna in vključuje bistvo. Kandidat samostojno razloži in analizira izbrani problem. Odgovori so zanesljivi in terminološko pravilni.

6 točk:
Predstavitev obravnavanega pojma/pojava je natančna in vključuje bistvo. Kandidat samostojno razloži in analizira izbrani problem. Odgovori so zanesljivi in terminološko pravilni. Kandidat poskuša situacijo razložiti z vsaj dveh različnih vidikov.

7 točk:
Opredelitev je ustrezna in brez vrzeli, razlaga oz. analiza konkretnega problema jasna, odgovarjanje samostojno, zanesljivo, terminološko pravilno in brez zastranitev. Učiteljeva pomoč ni potrebna. Kandidatovo reševanje problema je splošno/klišejsko/povzeto po učbeniku oz. utemeljeno samo s primeri iz učbenika.

8 točk:
Opredelitev je ustrezna in brez vrzeli, razlaga oz. analiza konkretnega problema jasna, odgovarjanje samostojno, zanesljivo, terminološko pravilno. Učiteljeva pomoč ni potrebna. Kandidat poskuša najti izvirne rešitve.

9 točk:
Opredelitev in razlaga (analiza) obravnavane situacije sta ustrezni in natančni, kandidat samostojno posreduje odgovore. Odgovarja jasno in odgovore povezuje v smiselno zaokroženo celoto. Pri tem uporablja ustrezno terminologijo. Navaja dodatne primere in svoje dokaze ter kaže suvereno obvladovanje vsebine. Napake nastanejo le zato, ker išče izvirne rešitve, ki presegajo postavljene zahteve.

10 točk:
Opredelitev in razlaga (analiza) obravnavane situacije sta povsem ustrezni in natančni, kandidat samostojno posreduje odgovore. Odgovarja jasno in odgovore povezuje v smiselno zaokroženo celoto. Pri tem uporablja ustrezno terminologijo. Navaja dodatne primere in svoje dokaze ter kaže suvereno obvladovanje vsebine.

6 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami so navedene v Maturitetnem izpitnem katalogu.